

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни “Публічна служба в Україні”

на тему:

“ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ”

студентки 2 курсу, групи 2-АПУА
спеціальності 218 “Публічне управління
та адміністрування”

Фішман Карини Павлівни

Керівник: к. держ. упр., ст. викл.
Назаренко М.О.

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)

_____ (_____)

_____ (_____)

Вінниця-2023

ЗМІСТ	
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	5
1.1. Поняття та сутність дисциплінарної відповідальності державних службовців	5
1.2. Мета та завдання дисциплінарної відповідальності державних службовців	10
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	12
2.1. Правове регулювання дисциплінарної відповідальності державних службовців в Україні	12
2.2. Порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності державних службовців в Україні	17
2.3. Міжнародна практика притягнення до дисциплінарної відповідальності державних службовців за законодавством про працю	19
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	26
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32

ВСТУП

Актуальність теми. Проблеми дисциплінарної відповідальності традиційно актуальні, дискусійні і практично значущі протягом усього розвитку публічної служби. В сучасних умовах становлення в Україні громадянського суспільства і правової держави, здійснення повномасштабних адміністративних та економічних реформ, невід'ємною частиною яких є реформування інституту державної служби, дослідження проблем дисциплінарної відповідальності в цілому і проблем дисциплінарної відповідальності державних службовців зокрема набувають велике теоретичне та практичне значення.

Найбільш очевидними проблемами дисциплінарної відповідальності державних службовців постають тоді, коли в Україні процеси утвердження загальнолюдських цінностей і демократизації соціально-економічного і політичного життя суспільства супроводжуються безперервним якісним і кількісним зростанням злочинів та інших правопорушень, що вчиняються самими реформаторами – державними службовцями.

Станом на сьогодні відсутнє єдність поглядів щодо терміну «дисциплінарна відповідальність державних службовців». Ведуться суперечки про кількість видів відповідальності, до яких можна залучити державних службовців. Недосконалість чинного законодавства України щодо встановлення відповідальності державних службовців також робить дослідження актуальним.

Дисциплінарна відповідальність державних службовців – явище порівняно нове. Його дослідження необхідно проводити з урахуванням досягнень науки про публічну службу, що часто не враховується в галузевих розробках зазначеної проблеми.

Відсутність спеціальних теоретичних досліджень проблем дисциплінарної відповідальності державних службовців, які охоплюють усі види правовідносин, в яких вона реалізується, дає підставу визнати недостатність загальнотеоретичної розробленості зазначеної проблеми.

Мета курсової роботи полягає в загальнотеоретичному аналізі правового регулювання дисциплінарної відповідальності державних службовців та надання практичних рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління у даній сфері.

Предмет дослідження – дисциплінарна відповідальність державних службовців.

Об’єкт дослідження – інститут дисциплінарної відповідальності державного службовця.

Для досягнення поставленої мети, необхідно вирішити наступні **завдання**:

1. Розглянути характеристику поняття та сутність правового регулювання "дисциплінарної відповідальності" та визначити основні особливості, що відрізняють дисциплінарну відповідальність від інших видів відповідальності.

2. Сформулювати мету та визначити конкретні завдання правового регулювання відповідальності державного службовця.

3. Проаналізувати процедури та правила, що регулюють порядок встановлення дисциплінарної відповідальності. Визначити умови притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності.

4. Проаналізувати поточний стан системи правового регулювання дисциплінарної відповідальності, виявлення проблем та недоліків.

5. Здійснити огляд міжнародних практик щодо встановлення та здійснення правового регулювання дисциплінарної відповідальності у сфері публічної служби.

6. Розробити пропозицій та рекомендацій щодо покращення системи правового регулювання дисциплінарної відповідальності з метою підвищення ефективності державного управління.

Методи дослідження. Аналізу та синтезу, індукції та дедукції, графічний, абстрактно-логічний метод.

Структура роботи. Робота складається із вступу, 3 розділів, 7 підрозділів, висновку та списку використаних джерел

ВИСНОВКИ

Дисциплінарна відповідальність державних службовців є ключовим елементом ефективного функціонування публічної служби в Україні. З урахуванням сучасних викликів та необхідності вдосконалення системи управління державними ресурсами, розгляд цієї проблеми є актуальним та важливим завданням. Зокрема нами було:

1. Проведено докладний аналіз поняття "дисциплінарна відповідальність".

Дисциплінарна відповідальність державних службовців є специфічним аспектом юридичної відповідальності, що виникає у випадках порушення дисципліни на роботі. Визначено, що це юридичне відношення регулюється нормами трудового та адміністративного права.

1. Сформульовано чітку мету дисциплінарної відповідальності та визначено конкретні завдання, спрямовані на підтримання дисципліни та відповідність законодавчим нормам у сфері публічного службовця.

Метою дисциплінарної відповідальності публічних службовців є забезпечення ефективності та надійності державного управління через дотримання службових норм, етичних принципів та внутрішніх правил служби.

2. Проведено аналіз процедур та правил, що регулюють порядок встановлення дисциплінарної відповідальності.

Процедура дисциплінарної відповідальності для державних службовців в Україні визначена Законом "Про державну службу". Ключові етапи включають виявлення порушень, ініціювання дисциплінарного провадження, формування дисциплінарної комісії, проведення слухань та прийняття рішення з застосуванням можливих стягнень.

3. Проаналізовано поточний стан системи дисциплінарної відповідальності.

У результаті моніторингу дисциплінарних проваджень серед державних службовців протягом 2022 року виявлено зменшення загальної кількості

проваджень, що свідчить про певні позитивні тенденції у внутрішньому управлінні державними органами. Збільшення частки завершених проваджень та зростання застосування деяких видів дисциплінарних стягнень, таких як попередження про неповну службову відповідність, свідчать про більш активну реакцію на конкретні порушення та прагнення підвищити дисципліну серед державних службовців.

4. Роглянуто міжнародні практики у сфері встановлення та реалізації дисциплінарної відповідальності.

У різних країнах існує різноманітність підходів до організації та регулювання державної служби. У Франції, де державні службовці поділяються на категорії з власними корпусами, законодавство не лише визначає їхні службові обов'язки, але й регулює їхню побутову поведінку. В Німеччині термін "державний службовець" охоплює чиновників, службовців і працівників, виражаючи багатозначність цього поняття.

У Великобританії, цивільна служба перетворилася згідно з принципами менеджменту бізнесу, забезпечуючи виникнення системи, де оплата роботи цивільних службовців здійснюється за рахунок коштів парламенту. У Італії, відповідальність державних службовців визначається Законом-рамкою про державну службу, що передбачає статус та відповідальність для керівників служб. Нарешті, в Японії державні службовці, керівники та Рада у справах персоналу підлягають дисциплінарній відповідальності за різноманітні порушення, включаючи невиконання обов'язків та дії, що можуть вразити їхню репутацію.

5. Розроблено конкретні пропозиції та рекомендації щодо покращення системи дисциплінарної відповідальності.

Оптимізація публічного управління через вдосконалення системи дисциплінарної відповідальності державних службовців вимагає комплексу заходів та поліпшень. Законодавчі зміни є важливим кроком, який має спростити та уточнити процедури дисциплінарної відповідальності, визначити порушення та встановити стандарти етичної поведінки. Прозорі процедури розгляду справ та можливості захисту прав службовців є важливими аспектами цього підходу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аніщенко Т.С., Мельник Р.С. Право на тимчасове виконання обов'язків за вакантною посадою державної служби: прояв довіри чи непрямой дискримінації? *Журнал східноєвропейського права*. 2020. №79.С.5-13. URL: (дата звернення : 18.11.2023)
2. Грищук А. Загальнотеоретичні аспекти відповідальності державних службовців. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2022. Випуск 71. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/263418/259687> (дата звернення : 18.11.2023)
3. Губерський Л., Камінський Є. та ін Інформаційна політика України : європейський контекст. Київ : Либідь, 2007. 360 с.
4. Дисциплінарна відповідальність державних службовців: практичний посібник для керівників служб управління персоналом. / за заг. ред. К. Ващенка. Київ: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу. 2017. 68 с.
5. Єрмоленко-Князева Л. С. Зарубіжний досвід дисциплінарної відповідальності державних службовців. *Порівняльно-аналітичне право* 2017. № 2 С. 123-125. URL: https://pap-journal.in.ua/wp-content/uploads/2020/08/2_2017.pdf#page=123 (дата звернення : 18.11.2023)
6. Інформація щодо проведених дисциплінарних проваджень та застосованих дисциплінарних стягнень до державних службовців, які займають посади державної служби категорій "Б" і "В", за 2022 рік та оскарження рішень про накладення дисциплінарних стягнень до адміністративного суду. URL:<https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/DIYALNIST/Kontrolna%20dijalnist/%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82%202022/informatsiya-na-sayt-2023-3.pdf> (дата звернення : 18.11.2023)
7. Коломієць Т.О. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 576 с.

8. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.10.2023р. № 2341-III. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення : 18.11.2023)
9. Круглов О.М. Доказування і докази у справах про адміністративні правопорушення посадових осіб : дис. кандидата юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2003. 223 с.
10. Лопушанський І.П. Публічна служба Німеччини: досвід для України. Публічне управління: теорія та практика. 2011. № 4(8). С. 48–54.
11. Лук'янова Г., Сеньків Д. Правове регулювання дисциплінарної відповідальності державних службовців. Scientific achievements of modern society. Abstracts of VIII International scientific and practical conference April 1–3. Liverpool: 2020. С. 540-545. URL : <https://sci-conf.com.ua/wpcontent/uploads/2020/04/SCIENTIFIC-ACHIEVEMENTS-OF-MODERN-SOCIETY-1-3.04.2020.pdf> (дата звернення : 18.11.2023)
12. Неселевська А.А. Зарубіжний досвід правового регулювання дисциплінарної відповідальності державних службовців та напрями його імплементації в Україні. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2018. Том 29 (68) № 3 URL:https://juris.vernadskyjournals.in.ua/eng/journals/2018/3_2018/3_2018.pdf#page=74 (дата звернення : 18.11.2023)
13. Павлович-Сенета Я.П., Леміш Н.Я. Теоретико-правова характеристика дисциплінарної відповідальності як різновиду юридичної відповідальності в Україні. The Journal of Eastern European Law / Журнал східноєвропейського права. 2019. № 63. С. 115-124. URL: http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2977/1/pavlovych-seneta_lepish_63.pdf (дата звернення : 18.11.2023)
14. Плетньова А.Є. Дисциплінарна відповідальність державних службовців: актуальні питання сьогодення. Вісник Запорізького національного університету. 2016. -№2. С.56-60.

15. Про державну службу : Законом України від 24.08.2023 № 889-VIII. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення : 18.11.2023)
16. Скоріков В. Види відповідальності державних службовців. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2017. Вип. 1. С. 145-151. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2017_1_23 (дата звернення : 18.11.2023)
17. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку: колективна монографія / За заг. ред Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2017. С.319-327. (328с.).
18. Тимощука В.П., Школика А.М. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України. Київ: Конус-Ю, 2007. 735 с.
19. Школик А. Правовий статус працівників патронатної служби // Актуальні питання реалізації нового Закону України «Про державну службу»: зб. матеріалів Всеукраїнського форуму вчених-адміністративістів, Запоріжжя, 2016. 248с.
20. Янюк Н. Дисциплінарна відповідальність державних службовців за Законом України «Про державну службу» (2015): правовий аналіз. Вісник Львівського університету. 2015. Вип. 62. С. 138–147